

Имунизация за бебета

на възраст до една година

immunisation

the safest way to protect your child

Включва информация за нова ваксинация срещу менингит Б - уверете се, че имате парацетамол за деца у дома преди часа за поставяне на ваксина на Вашето двумесечно бебе.

Immunisation for babies - Bulgarian

Въведение

Настоящото ръководство е за родители с бебета на възраст до една година. То дава информация за рутинни имунизации, които се правят на бебета, за да им осигурят защита срещу сериозни детски болести. Също така, то описва тези заболявания и обяснява защо децата имат нужда от защита срещу тях.

Имунизационната програма се преглежда редовно, за да е сигурно, че на децата се предлага най-ефективната защита срещу заболявания, които могат да бъдат предотвратени. Настоящата листовка включва последните промени на имунизационната програма. Това е въвеждането на ваксина срещу менингокок Б (ваксината MenB) и значението на парацетамол след всяка от първите две дози от ваксината MenB. **Трябва да се уверите, че имате парацетамол за деца у дома, преди да заведете бебето си за неговите/нейните първи ваксини.** (Вижте страници 15-17). Съдържа и информация относно добавянето на защита срещу хепатит Б като част от комбинирана ваксина DTaP/IPV/Hib/HerB (6 в 1), въведена в календара за бебета, родени след август 2017 г.

"Двете интервенции
в общественото
здраве, които са
имали най-голямо
влияние върху
здравето в света, са
чистата вода и
ваксините. "

Световна здравна
организация

Какво представлява имунизацията?

Имунизацията е най-добрият и най-безопасен начин да помогнете на бебето си да спре да боледува от различни инфекциозни заболявания. На бебетата се правят ваксини, които стимулират тялото да създаде антитела. Антителата са естествената защитна система на организма за борба с инфекциозните заболявания.

Имунизацията помага на организма да се подготви за борба с инфекцията, ако детето влезе в контакт с болестта.

Защо ни е необходима имунизация?

Милиони хора умират по света от инфекциозни заболявания всяка година. Повечето от тези заболявания са станали много редки в Северна Ирландия и може да нямате много информация за тях. Срещат се рядко, защото сме имали високи нива на възприемане на ваксинациите и те са били много ефективни при унищожаване на заболяванията. Но, те все още се срещат често в други части на света и, с увеличаване на пътуванията до чужди държави, може да бъдат донесени обратно в Северна Ирландия и да засегнат децата, които не са били ваксинирани.

Важно е да не забравяме колко сериозни могат да бъдат тези заболявания. Вашите бебета са най-уязвими към тези инфекции, затова трябва да бъдат защитени възможно най-рано. Нужни са няколко ваксини за пълна защита на Вашето бебе, затова е важно да завършите курса. Ако бебето Ви пропусне някои от тези ваксини, то все пак може да навакса повечето от тях, дори ако е имало продължително прекъсване. Просто помолете своя ОПЛ или патронажен здравен работник да уреди да му бъде направена дозата, която е пропуснало. Не трябва да започва курса отново от началото.

За някои заболявания има по-голям шанс да са сериозни при по-големи деца - затова е важно да се уверите, че са им направени реимунизации.

Ако имате въпроси относно имунизацията, говорете със своя ОПЛ, медицинска сестра или патронажен медицински работник.

Можете също така да посетите www.publichealth.hscni.net или www.nhs.uk/vaccinations

Ваксините за бебета

Ваксина DTaP/IPV/Hib/НерВ (6 в 1)

Тази ваксина защитава срещу дифтерия (D), тетанус (T), коклюш (P; магарешка кашлица), полиомиелит (ваксина с деактивиран вирус срещу полиомиелит - IPV), хемофилус инфлуенце тип Б (Hib) и хепатит Б (НерВ). Частта срещу полиомиелит сега се прилага в същата инжекция, а не перорално.

Вашето бебе трябва да получи ваксината DTaP/IPV/Hib/НерВ (6 в 1) на възраст два, три и четири месеца.

На детето Ви ще се прави реимунизация с Hib (комбинирана с MenC) точно след първия му рожден ден и реимунизация срещу дифтерия, тетанус, коклюш и полиомиелит преди да започне училище. Ще получи още една реимунизация срещу тетанус, дифтерия и полиомиелит на възраст между 14 и 18 години.

Колко ефективна е ваксината DTaP/IPV/Hib/НерВ (6 в 1)?

Проучвания са показали, че ваксината DTaP/IPV/Hib/НерВ (6 в 1) е много ефективна за защита на бебето Ви от тези шест сериозни заболявания. Но, дозите за реимунизация, посочени по-горе, са необходими за удължаване на тази защита, когато детето Ви пораства.

Какви заболявания ще предотврати ваксината DTaP/IPV/Hib/НерВ (6 в 1)?

Дифтерия

Дифтерията е сериозно заболяване, което може бързо да причини проблеми с дишането. Тя може да увреди сърцето и нервната система и, при тежки случаи, дори да убие. Преди да бъде въведена ваксината срещу дефтерия е имало до 1 500 случая на дифтерия всяка година в Северна Ирландия.

Тетанус

Тетанусът е болезнено заболяване, което засяга мускулите и може да причини проблеми с дишането. Засяга нервната система и може да убие. Тетанусът се причинява, когато микроби, които се намират в почвата и тора, навлязат в тялото при порязване или изгаряне. Не може да бъде предаден от човек на човек, но винаги присъства в почвата, дори в тази държава.

Коклюш (магарешка кашлица)

Магарешката кашлица е заболяване, което може да причини дълги пристъпи на кашлица и даване, които могат да затруднят дишането. Може да продължи до 10 седмици. Може да бъде много сериозна за малки деца и дори да убие бебета на възраст под една година. Преди да бъде въведена ваксината срещу коклюш е имало до 3 500 случая на коклюш всяка година в Северна Ирландия.

Полиомиелит

Полиомиелитът е вирус, който атакува нервната система и може да парализира мускулите за постоянно. Ако засегне мускулите на гръдния кош или мозъка, полиомиелитът може да убие. Преди да бъде въведена ваксината срещу полиомиелит е имало до 1 500 случая на полиомиелит всяка година в Северна Ирландия.

Хиб

Хиб е инфекция, която може да причини няколко сериозни заболявания като отравяне на кръвта, пневмония и менингит. Всички тези заболявания може да убиват, ако не бъдат лекувани бързо. Ваксината Hib защитава Вашето бебе от един вид менингит (Хиб). Тя не защитава от някой друг вид менингит.

Хетатит Б

Хепатит Б е инфекция на черния дроб, причинена от вирус на хепатит Б. При деца, инфекцията може да персистира в продължение на много години и понякога може да доведе до усложнения като увреждане на черния дроб (цироза), което му пречи да функционира нормално, или рак на черния дроб.

Въпреки че броят деца, засегнати от вируса на хепатит Б, е нисък в Обединеното Кралство, имунизация срещу хепатит Б се прави на деца с висок риск от развиване на инфекцията от заразени майки след 80-те години на 20 в. През 2017 г. ваксината срещу хепатит Б беше добавена към програмата за рутинни имунизации, за да могат всички деца да се възползват от защитата срещу вируса.

Ваксината срещу хетатит Б защитава само срещу тип Б на вируса и три дози ще осигурят дълготрайна защита за тези деца, без допълнителни рискови фактори.

Странични ефекти на ваксината DTaP/IPV/Hib/НерВ (6 в 1)

Повечето бебета няма да получат никакви странични ефекти, но всички бебета са различни. Вашето бебе може да получи някои от следните странични ефекти, които обикновено са леки:

- раздразнителност до 48 часа след поставяне на инжекцията;
- лека треска (вижте предотвратяване на висока температура след ваксинация на стр. 16/17);
- малка бучка на мястото на инжектиране. Тя могат да продължат няколко седмици и скоро ще изчезне.

Ако смятате, че бебето Ви е получило някаква друга реакция към ваксината DTaP/IPV/Hib/НерВ (6 в 1) и сте разтревожени за това, говорете със своя лекар, медицинска сестра или патронажен здравен работник.

Родители и обгрижващи лица могат да съобщават подозрения за странични ефекти на ваксини и лекарства чрез схемата Жълта карта. Това може да бъде направено онлайн, като посетите www.yellowcard.gov.uk или като се обадите на горещата линия на Жълта карта на безплатния телефон 808 100 3352 (на разположение от понеделник до петък от 10.00 до 14.00 часа).

Алергична реакция

Много рядко ваксина може да причини алергична реакция, например обрив или сърбеж, който засяга част или цялото тяло. Дори още по-рядко децата може да получат силна реакция в рамките на няколко минути след имунизация, която причинява затруднено дишане и евентуално припадък. Това се нарича анафилаксия. Скорошно проучване е показало, че един случай на анафилаксия се съобщава на около половин милион направени имунизации. Въпреки че алергичните реакции може да бъдат притеснителни, лечението води до бързо и пълно възстановяване.

Гърчове

Много рядко бебетата може да получат гърч ден или два след като им е правена ваксинация с DTaP/IPV/Hib/НерВ (6 в 1). Това обикновено се свързва с много висока температура (вижте стр. 16/17). Ако бебето Ви получи гърч, обадете се на своя ОПЛ незабавно. Бебетата обикновено се възстановяват от гърчове бързо и напълно. Малките бебета могат да получат гърчове по всяко време, затова гърч след като им е правена ваксинация не е задължително да е свързан с ваксината. Вашият лекар ще реши дали бебето Ви може да получи още дози от ваксината. Ако забавите имунизацията, това може да увеличи шанса бебето Ви да получи гърч след DTaP/IPV/Hib/НерВ (6 в 1), защото гърчове поради висока температура се срещат по-рядко в първите шест месеца от живота. Затова е важно да се уверите, че бебето Ви е ваксинирано на подходяща възраст.

Пневмококова ваксина (PCV)

Тази ваксина осигурява защита срещу една от най-често срещаните причини за менингит, както и срещу други състояния, напр. сериозни ушни инфекции (среден отит) и пневмония, причинени от най-често срещаните видове пневмококови бактерии. Менингитът, ушните инфекции и пневмонията могат да бъдат причинени и от по-рядко срещани видове пневмококови бактерии, както и от други бактерии и вируси. Ваксината няма да защити от тези други инфекции.

Вашето бебе трябва да получи имунизация срещу PCV на възраст два и четири месеца, както и точно след първия си рожден ден.

Какво е пневмококова инфекция?

Пневмококова инфекция е една от най-честите причини за менингит, но предизвиква и сериозни ушни инфекции (среден отит), пневмония и някои други заболявания.

Странични ефекти на PCV

Едно или две от 10 имунизирани бебета може да развие подуване, зачервяване или чувствителност на мястото на инжектиране, или да получи слаба треска. Много рядко ваксина може да причини алергична реакция (вижте стр. 6).

Ваксина срещу ротавирус

Тази ваксина защитава от ротавирус, често срещана, но потенциално сериозна чревна инфекция.

Вашето бебе трябва да получи ваксината срещу ротавирус на възраст два и три месеца.

Какво представлява ротавирусът?

Ротавирусът е често срещана причина за повръщане и диария при малките бебета. Положението може да стане сериозно, ако бебето се дехидратира и може да се наложи болнично лечение. Повечето бебета хващат ротавирус преди да станат на пет. Около 1 на 5 бебета имат нужда от медицински грижи и около 400 стигат до болница в Северна Ирландия всяка година.

Как се разпространява ротавирусът?

Ротавирусът се разпространява лесно при пряк контакт с повърхности, напр. играчки, ръце или мръсни памперси. Може да се разпространява и по въздуха при кихане и кашляне. Миенето на ръцете и почистването на повърхности може да помогне за намаляване на разпространението на вируса до известна степен, но никога няма да спре напълно разпространението.

Колко ефективна е ваксината срещу ротавирус?

Сведенията показват, че най-добрият начин за предотвратяване на заразяването на бебета е да им бъде направена ваксината. Именно затова

ваксината срещу ротавирус е била въведена като част от

рутинния имунизационен календар за деца (от юли

2013 г.). Но, има други причини за повръщане и диария, срещу които ваксината не защитава.

Кога моето бебе ще получи ваксинацията?

На Вашето бебе ще бъде направена ваксина на възраст два месеца и отново на три месеца заедно с нейните или неговите други ваксини.

Вашето бебе не може да започне курс с ваксината, ако е на повече от

15 седмици или получава втората доза на възраст повече от 24 седмици.

Защо по-големи бебета не могат да получават ваксината?

С порастването си, някои бебета - около едно на хиляда - развиват състояние, което причинява запушване на долния интестинален тракт. То е изключително рядко на възраст под три месеца и повечето случаи се случват между петия месец и първата година. Но, има много малък шанс (около две на всеки сто хиляди ваксинирани бебета) първата доза ваксина да причини развитие на това запушване. За намаляване на риска да се случи това, първата доза от ваксината няма да бъде прилагана на бебета на възраст над 15 седмици.

Как се дава ваксината?

Ваксината срещу ротавирус се дава под формата на малко количество течност в спринцовка за перорално приложение, за да е лесно бебето да я преглътне.

Какво става, ако бебето ми изплюе ваксината или я повърне веднага след като му бъде дадена?

Ваксината ще бъде дадена отново, ако бебето Ви изплюе или повърне ваксината.

Ваксината ще попречи ли на бебетата да получават повръщане и диария?

Не. Ротавирусът не е единствената причина за повръщане и диария при бебетата, затова много от тях може да не се чувстват добре въпреки нея. Но, ваксината ще спре повръщане и диария, причинени от ротавирус, при около осем от десет бебета. И колкото повече бебета биват ваксинирани, толкова по-трудно ще бъде да се разпространява вирусът.

Странични ефекти на ваксината

Ваксината е била ползвана широко в други държави и има добро досие за безопасност. Понякога бебета, които са получили ваксината, може да станат неспокойни, раздразнителни или да развият лека диария.

В много редки случаи (около две на всеки сто хиляди ваксинирани бебета), ваксината може да засегне долния гастроинтестинален тракт на бебето и то може да развие подуване на корема, повръщане и да притиска колене към гърдите си, сякаш има болки - понякога може да отдели кръв. Ако това се случи, трябва да се свържете със своя лекар незабавно.

Важно е да помнете, че рисковете от заболяването са много по-сериозни от редките странични ефекти от ваксината.

Моето бебе ще получи ли ротавирус от ваксината?

Не. Вирусът във ваксината е отслабен, затова не причинява пълното заболяване. Ваксината помага на Вашето бебе да си създаде имунитет, затова следващия път, когато той или тя влезе в контакт с вируса, няма да се разболее.

Възможно е вирусът във ваксината да може да премине от бебето до лица в близък контакт през мръсни памперси в продължение на поне 14 дни. Но, ваксинацията на бебето ще осигури защита от заболяване от ротавирус на тези лица в контакт, дори тези, чиито имунни системи са отслабени поради медицинско състояние или лечение и е по-важна от потенциалния риск.

Всички, които са в близък контакт с наскоро ваксинирани деца, трябва да спазват добра лична хигиена (напр. миене на ръце след смяна на памперса на бебето).

Менингококова болест

Менингококовата бактерия причинява два сериозни вида инфекции: **менингит** (възпаление на мозъчната обвивка) и **септицемия** (натравяне на кръвта). Има няколко различни щамове менингококови бактерии, като най-често срещаният в тази държава е MenB. На бебето Ви ще бъде предложена ваксината MenB на възраст два и четири месеца и отново след първия рожден ден.

От няколко години имаме много ефективна ваксина срещу MenC с добро възприемане от малки деца и младежи и на практика сме изкоренили инфекцията с MenC, затова вече не е необходимо на бебетата да се дава ваксина срещу MenC. Детето Ви ще получи ваксината MenC едва след своя първи рожден ден (в комбинация с Hib). Счита се, че новата ваксина MenB може да осигури защита и срещу боледуване от MenC.

Какво представлява менингитът?

Менингитът е възпаление на мозъчната обвивка. То причинява натиск върху мозъка. Менингитът може да се развие много бързо, като причини сериозни симптоми и дори може да доведе до смърт.

Какво представлява септицемия?

Септицемия (натравяне на кръвта) е сериозна, животозастрашаваща инфекция, която се влошава много бързо и рискът от смърт е по-висок в сравнение с менингит.

За повече подробности за какво да внимавате при менингит и септицемия, вижте стр. 18.

Може ли менингитът и септицемията да бъдат лекувани?

Да, могат, но тези заболявания се развиват много бързо и дори с лечение някои деца остават с постоянни увреждания и малка част от тях умират.

Те могат ли да бъдат предотвратени?

Да, предотвратяваме инфекция с MenC успешно в продължение на около 15 години. Вече имаме нова ваксина, която ще помогне за предотвратяване на инфекции с MenB.

Ваксина МенВ

Тази ваксина защитава срещу боледуване от МенВ, най-често срещаният вид менингококова болест. В последните години има 50 до 100 случая на менингококова инфекция на година в Северна Ирландия, повечето от които се дължат на МенВ. Бебета и малки деца са най-често засегнати.

Вашето бебе трябва да получи ваксината МенВ на възраст два, четири и 12 месеца.

Ваксината МенВ има ли странични ефекти?

Някои бебета може:

- да получат зачервяване, подуване или чувствителност на мястото, където е поставена инжекцията (те ще изчезнат бавно от само себе си в рамките на няколко дни)
- да бъдат раздразнителни и да се чувстват зле или
- да вдигнат температура (треска).

Треската е много честа реакция след ваксиниране с МенВ. Това не е нещо, за което да се притеснявате. Можете да помогнете за предотвратяването му, като дадете на бебето си парацетамол след ваксината МенВ на възраст 2 и 4 месеца. Вижте стр. 14-17 за повече подробности как да направите това. **Важно е се уверите, че имате парацетамол за деца у дома, преди да заведете бебето си за неговата/нейната първа ваксина.**

Има ли бебета, които не трябва да получават ваксината?

Ваксината не трябва да бъде давана на бебета, които са имали:

- потвърдена анафилактична реакция на предишна доза от ваксината (вижте стр. 6) или
- потвърдена анафилактична реакция към някои от съставките на ваксината.

Колко ефективна е ваксината МенВ?

Има множество различни щамове инфекции с МенВ, като ваксината защитава срещу повечето (около три четвърти), но не всички щамове.

Следователно тя намалява силно шанса бебето Ви да получи инфекцията, но все пак има малка вероятност да се зарази, затова е важно все пак да знаете за какви признаци и симптоми да внимавате - вижте стр. 18.

Често задавани въпроси за имунизация

Колко скоро след ваксинация мога да заведа бебето си на плуване?

Можете да заведете бебето си на плуване по всяко време, както преди, така и след като му бъде направена ваксинация. Обратно на обичайното схващане, Вашето бебе не се нуждае от някаква имунизация преди да тръгне на плуване.

Има ли някакви други начини за имунизирание на моето бебе?

Няма друг доказан, ефективен начин за имунизирание на Вашето бебе. Били са правени опити да бъде ползвана хомеопатична медицина за защита срещу магарешка кашлица, но не е имало ефект. Съветът към Факултета по хомеопатия (регистрираната организация на лекари, квалифицирани по хомеопатия) съветва родителите да имунизират децата си със стандартните ваксини.

Прилагането на няколко ваксини на бебето няма ли да пренатовари неговата/нейната имунна система?

Не. От раждането, имунната система на бебетата ги защитава от бацилите, които ги обкръжават. Без тази защита, бебетата не биха могли да се справят с десетките хиляди бактерии и вируси, които покриват тяхната кожа, нос, гърло и черва. Тази защита продължава през целия живот.

На теория, бебе би могло да реагира ефективно на около 10 000 ваксини във всеки един момент. Затова, имунната система на бебето може и се справя лесно с бройката ваксини, давана в рутинния имунизационен календар.

Чувал(а) съм, че има тиомерзал (живак) във ваксините, това вярно ли е?

Тиомерзал вече не се ползва във ваксини в програмата за рутинни имунизации в детска възраст. Минимално количество живак е било ползвано в продължение на повече от 60 години за консервиране на ваксини. През цялото това време не е имало никакво сведение да е причинил някаква вреда. Но, неговата употреба беше постепенно прекратена като част от глобалната цел да се намали излагането на живак от източници, които може да бъдат избегнати.

Бебето ми е родено преждевременно. Когато трябва недоносените бебета да получат първата си имунизация?

Недоносените бебета може да са по-заstrasени от инфекция. Трябва да бъдат имунизирани съгласно препоръчания календар, започвайки от два месеца след раждане, независимо колко недоносени са били.”

Има ли някакви причини, заради които бебето да не трябва да бъде имунизирано?

Има много малко причини, заради които бебетата да не бъдат имунизирани. Трябва да уведомите своя патронажен медицински работник, ОПЛ или медицинска сестра, ако Вашето бебе:

- има висока температура или треска, повръщане или диария в деня на назначения час;
- е имало неблагоприятна реакция на някоя имунизация;
- има силна алергия към нещо;
- има нарушение на кръвосъсирването;
- е имало конвулсии или гърчове;
- е преминало лечение за рак;
- има някакво заболяване, което засяга имунната система (напр. левкемия, ХИВ или СПИН);
- приема лекарство, което влияе на имунната система (напр. високи дози стероиди или лечения, давани след трансплантация на органи или за рак);
- има някакво друго сериозно заболяване.

Това не означава, че бебето Ви не може да бъде имунизирано, но помага на лекаря или медицинската сестра да решат кои са най-добрите имунизации за Вашето бебе и дали да Ви дават друг съвет. Семейна обремененост със заболяване никога не е причина бебето да не бъде имунизирано.

Как мога да предотвратя високата температура след ваксинация с МенВ?

Някои бебета може да развият висока температура или треска (над 37.5°C) след като са били ваксинирани. Това се случва по-често след поставяне на ваксина МенВ. Като помощ на предотвратяването на това се препоръчва на бебетата да бъдат давани три дози детски парацетамол след като им бъде дадена ваксината МенВ на възраст 2 и 4 месеца. Даването на парацетамол ще намали риска от треска, раздразнителност и общ дискомфорт (включително болка на мястото на инжектиране) след ваксинацията с МенВ. **Важно е се уверите, че имате парацетамол за деца у дома, преди бебето Ви да получи първата си ваксина.** Ако бебето Ви има треска след ваксинацията на три месеца, също може да му дадете парацетамол.

От къде мога да взема парацетамол за деца?

Течният парацетамол е широко наличен в аптеки и супермаркети. Можете да купите марка по Ваш избор (обикновено по-евтина) или марка като Calpol®. Няма значение коя марка ще изберете да дадете, но е важно да се уверите, че сте подбрали подходящата дозировка за Вашето бебе.

Кога трябва да дам парацетамол на моето бебе?

Трябва да дадете първата доза веднага щом се приберете у дома или възможно най-скоро след ваксинация с МепВ. След това дайте втората доза четири до шест часа след първата и третата доза четири до шест часа след втората. Не давайте първата доза преди посещението за ваксината, защото Вашата медицинска сестра ще трябва първо да провери дали детето Ви няма признаци на съществуваща инфекция, която понякога може да е причина за забавяне на Вашите ваксини.

Колко трябва да дам?

Всяка доза е 2,5 мл. Бутилката, която трябва да купите, има спринцовка или лъжичка за точно измерване на дозата (вижте по-долу).

Дозировка и време на прилагане на суспензия парацетамол за деца 120 мг/5 мл за ползване след ваксинация на два и четири месеца

Възраст на бебето	Доза 1	Доза 2	Доза 3
2 месеца/ 4 месеца	Една доза от 2,5 мл чрез спринцовка или лъжичка (малка) веднага щом е възможно след ваксинация	Една доза от 2,5 мл чрез спринцовка или лъжичка (малка) 4-6 часа след първата доза	Една доза от 2,5 мл чрез спринцовка или лъжичка (малка) 4-6 часа след втората доза

Важно е бебето Ви да получава препоръчителните дози парацетамол след всяка от първите две ваксинации с МепВ за намаляване на вероятността от треска.

Ако бебето Ви изплюе повече от половината парацетамол в рамките на няколко минути след като му го дадете, можете да дадете отново същото количество парацетамол веднага.

Безопасно ли е да се дава парацетамол на такова малко бебе?

Да, парацетамолът може да бъде даван безопасно на двумесечни бебета. Експерти* съветват, че след даване на ваксини на възраст два месеца е безопасно да се дава парацетамол в продължение на до 48 часа (като се оставят поне два часа между дозите и без да се дават повече от четири дози всеки ден).

Това е така, защото е много по-вероятно някаква лека треска в такъв период след ваксините да е била причинена от тях, а не от инфекция, и парацетамолът ще накара бебето Ви да се чувства по-добре. Някои по-стари опаковки парацетамол може да съдържат различен съвет, но по-новите опаковки са били актуализирани с този съвет, който трябва да бъде следван.

*Експертен съвет от Междуведомствения комитет за ваксинации и имунизации и Комитета за хуманна медицина.

Какво става, ако бебето ми все още има треска след трите дози парацетамол?

Някои бебета може все пак да развият треска след ваксинация, дори след като приемат парацетамол. Ако бебето Ви все още има треска след първите три дози парацетамол, но иначе е добре, можете да продължите да давате парацетамол в продължение на 48 часа след ваксинацията. Винаги трябва да оставяте поне четири часа между дозите и никога да не давате повече от четири дози на ден. Необходимо е също така да се грижите да е хладно на детето Ви, като се уверите, че няма твърде много катове дрехи или одеала и му давате много течности.

Ако се разтревожите за бебето си в някакъв момент, то се доверете на инстинктите си и говорете с Вашия ОПЛ.

Ако 48 часа след ваксинацията бебето Ви все още има треска или ако се притеснявате, че не се чувства добре, трябва да говорите със своя ОПЛ за съвет.

Разпознаване и лечение на треска.

Ако лицето на бебето Ви е топло на пипане и изглежда зачервено или поруменяло, то вероятно има треска. Можете да проверите температурата с термометър (треска е при над 37.5°C).

Треската е често срещана при бебета и деца. Те често я развиват при инфекции. Понякога треската може да причини гърч на бебето. Всяка треска може да причини това, независимо дали се дължи на инфекция или ваксина. Затова е важно да знаете какво да правите, ако бебето Ви има треска. Помнете, треската е по-вероятно да бъде причинена от заболяванията, отколкото от ваксините.

Как да лекувате треска

1. Поддържайте хладно за бебето си, като се уверите:

- че няма твърде много катове дрехи или одеала;
- стаята, в която се намира, не е твърде топла (не трябва и да е студена, точно приятно хладна - около 16–20°C).

2. Давайте му много течности.

3. Давайте му парацетамол за деца (искайте да е без захар). Когато бебето Ви получава ваксина МенВ като част от ваксинациите на два и четири месеца, препоръчва се да давате на бебето си три дози парацетамол, дори ако не е развило треска, с интервали от 4 до 6 часа (вижте стр. 14-17). Ако бебето Ви има треска след ваксинацията на три месеца, също може да му дадете парацетамол.

Помнете никога да не давате лекарства, съдържащи аспирин, на деца на възраст под 16 години

Веднага се обадете на лекаря, ако Вашето дете:

- има много висока температура (39°C или повече);
- има гърч.

Ако детето Ви има гърч, поставете го да легне на едната страна на безопасно място, защото тялото му може да получи спазъм или конвулсия.

Разпознаване на менингит и септицемия

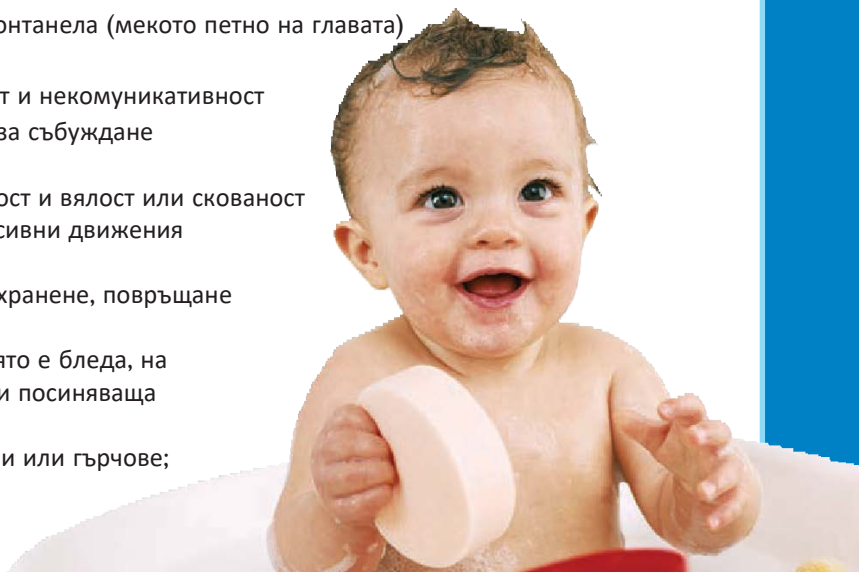
Ваксината MenB, ваксината Hib и пневмококовата ваксина защитават от различни видове менингит и септицемия (натравяне на кръвта).

Съществуват и други видове, за които няма ваксини, затова е важно все пак да наблюдавате за признаците и симптомите.

Менингитът може да причини подуване на обвивката на мозъка. Същите бацили могат да причинят и натравяне на кръвта (септицемия). Бебе или дете с менингит или септицемия могат да развият заболяването за броени часове. Ако не бъдат лекувани, и двете заболявания могат да бъдат фатални. Ранните симптоми на менингит са леки и подобни на тези, които имате при настинки и грип, напр. повишена температура (37.5°C и повече), раздразнителност, повръщане и отказ от хранене. Но, някои от важните признаци, за които да следите, са изброени по-долу.

При бебетата, основните симптоми на менингит може да включват:

- висок, стенич реф
- раздразнителност при взимане на ръце
- издута фонтанела (мекото петно на главата)
- сънливост и некомуникативност
- трудно за събуждане
- отпуснатост и вялост или скованост
с конвулсивни движения
- отказ от хранене, повръщане
- кожа, която е бледа, на
петна или посиняваща
- конвулсии или гърчове;
- треска

и основните симптоми на септицемия може да включват:

- забързано или необичайно дишане
- кожа, която е бледа, на петна или посиняваща
- треска със студени ръце и крака
- треперене
- повръщане, отказ от хранене
- червени или морави петна, които не избледняват при натиск (направете теста със стъклена чаша, обяснен по-долу)
- болка или раздразнителност от мускулни болки или силна болка в крайник или става
- отпуснатост
- силна сънливост

Ако стъклена чаша бъде притисната силно към обрив от септицемия, обривът няма да избледнее. Ще можете да виждате обрива през стъклото. Ако това се случи, веднага потърсете лекарска помощ.

Важно е да помните, че не всеки ще развие изброените симптоми. Ако човек развие някои от изброените симптоми, особено червени или морави петна, спешно потърсете медицинска помощ. Ако не можете да се свържете със своя лекар или ако все още сте разтревожени след като сте получили съвет, доверете се на инстинктите си и отведете детето си в спешното отделение на най-близката до Вас болница.

При **по-големи деца, младежи и възрастни**, основните симптоми на **менингит** може да включват:

- схванат врат (проверете дали могат да допрат устни до колената си или да докоснат челото си с колене)
- много лошо главоболие (това само по себе си не е причина за търсене на медицинска помощ)
- непоносимост към ярка светлина
- повръщане
- треска
- сънливост, намалена комуникативност или обърканост
- обрив
- конвулсии или гърчове

и основните симптоми на **менингит** може да включват:

- сънливост, намалена комуникативност, разсеяност или обърканост (късен признак на септицемия)
- силни болки и болезки в ръцете, краката и ставите
- много студени ръце и крака
- треперене
- учестено дишане
- червени или морави петна, които не избледняват при натиск (направете теста със стъклена чаша, обяснен на стр. 19)
- повръщане
- треска
- диария и стомашни спазми

От къде мога да получа повече информация?

Фондацията за изследване на менингит и организацията Менингит сега предоставят информация за менингита.

Обадете се на безплатната 24-часова линия за помощ на Менингит сега на 0808 80 10 388 или посетете интернет сайта на www.meningitisnow.org

Обадете се на безплатната 24-часова линия за помощ на Фондация за изследване на менингита на 080 8800 3344 или посетете интернет сайта на www.meningitis.org

Можете да питате и своя лекар, медицинска сестра или патронажен здравен работник.

Ваксини, давани на бебета между 12 и 13 месеца

Информация за следните ваксини се дава в листовката *Имунизации за бебета точно след техния първи рожден ден*. Ще Ви бъде изпратена тази листовка малко преди момента, в който Вашето дете трябва да получи ваксини или я вижте на интернет сайта www.publichealth.hscni.net, или не се колебайте да попитате своя патронажен медицински работник.

Ваксина MMR

MMR защитава Вашето дете от морбили (M), заушка (M) и рубеола (R; немска дребна шарка).

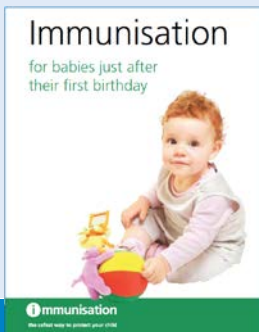
Вашето бебе трябва да получи имунизация с MMR точно след първия си рожден ден.

Детето Ви ще получи втора доза MMR преди да тръгне на училище.

Пневмококова ваксина

Тази ваксина вече беше описана на стр. 7 и детето Ви има нужда от три дози.

Вашето дете ще получи окончателната доза от пневмококова ваксина точно след първия си рожден ден.

Ваксина Hib/MenC

Детето Ви ще има нужда от доза от комбинираната ваксина Hib/MenC, за да има защита срещу инфекция с менингокок С и реимунизации за защита срещу хемофилус инфлуенца тип Б (Hib). Тази доза осигурява дългосрочна защита през детството срещу две причини за менингит и септицемия.

Вашето бебе трябва да получи доза за реимунизация с ваксината Hib/MenC точно след първия си рожден ден.

Ваксина MenB

Тази ваксина вече беше описана на стр. 12 и детето Ви има нужда от три дози.

Вашето дете ще получи окончателната доза от ваксината MenB точно след първия си рожден ден.

Рутинна имунизационна програма за деца

Кога се имунизира	Заболявания, срещу които защитава ваксината	Как се дава
на 2 месеца	Дифтерия, тетанус, коклюш (магарешка кашлица), полиомиелит, Хиб и хепатит Б (6 в 1)* Пневмококова инфекция Ротавирус Инфекция с менингокок Б	Една инжекция Една инжекция Перорално Една инжекция
на 3 месеца	Дифтерия, тетанус, коклюш, полиомиелит, Хиб и хепатит Б (6 в 1)* Ротавирус	Една инжекция Перорално
на 4 месеца	Дифтерия, тетанус, коклюш, полиомиелит, Хиб и хепатит Б (6 в 1)* Пневмококова инфекция Инфекция с менингокок Б	Една инжекция Една инжекция Една инжекция
Точно след първия рожден ден	Морбили, заушка и рубеола Пневмококова инфекция Хиб и инфекция с менингокок С Инфекция с менингокок Б	Една инжекция Една инжекция Една инжекция Една инжекция
Всяка година от възраст 2 години до Р7	Грип	Назален спрей или инжекция
на 3 години и 4 месеца	Дифтерия, тетанус, коклюш и полиомиелит Морбили, заушка и рубеола	Една инжекция Една инжекция
Момичета на възраст 12 до 13 години	Ракът на шийката на матката, причинен от човешки папиломен вирус от типове 16 и 18, както и генитални брадавици, причинени от видове 6 и 11	Две или три инжекции в рамките на шест месеца
на възраст 14 до 18 години	Тетанус, дифтерия и полиомиелит Менингококова група ACWY	Една инжекция Една инжекция

*Бебета, родени преди август 2017 г., ще получат ваксината за дифтерия, тетанус, коклюш, полиомиелит и Хиб.

Ако Вашето дете е пропуснало някоя от тези ваксини, говорете със своя ОПЛ или патронажен медицински работник.

Ако бихте искали повече информация относно имунизацията, посетете

www.publichealth.hscni.net или www.nhs.uk/vaccinations

Адаптирано от текст, публикуван от "Обществено здраве на Англия" и възпроизведено с разрешение.

Public Health Agency
12-22 Linenhall Street, Belfast BT2 8BS.
Tel: 0300 555 0114 (local rate).
www.publichealth.hscni.net

Find us on:

